

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 403/09-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. R. U., R., zastúpeného advokátkou Mgr. M. K., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 19 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a 4 a čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 z 2. marca 2009 a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 z 8. septembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. R. U. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. novembra 2009 doručená sťažnosť JUDr. R. U., R. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného

a rodinného života zaručeného čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na ochranu proti obmedzeniu vlastníckeho práva za iných než v čl. 20 ods. 4 ústavy uvedených podmienok, základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok zaručeného čl. 30 ods. 4 ústavy, práva na spravodlivé prejednanie vecí zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva mať primeraný čas a možnosti na prípravu obhajoby a práva kontradiktórnosti konania – vyslúchať a dať vyslúchať svedkov proti sebe zaručených čl. 6 ods. 3 písm. b) a d) dohovoru, práva na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života zaručeného čl. 8 dohovoru a práva pokojne užívať majetok zaručeného čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 24461/2009-41 z 2. marca 2009 a uznesením Súdnej rady Slovenskej republiky (ďalej len „súdna rada“) č. 625 z 8. septembra 2009.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že proti nemu ako sudcovi Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) podal 12. februára 2009 predseda krajského súdu návrh na začatie disciplinárneho konania podľa § 120 ods. 2 písm. e) zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“). Na základe tohto návrhu mu minister rozhodnutím č. 24461/2009-41 z 2. marca 2009 podľa § 22 ods. 1 a 2 písm. b) zákona o sudcoch dočasne pozastavil výkon funkcie sudcu. Predseda krajského súdu žiadal uložiť sťažovateľovi disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5 písm. a) zákona o sudcoch – preloženie sudcu na súd nižšieho stupňa z dôvodu zavineného neplnenia povinností sudcu a z dôvodu zavineného konania, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní.

Sťažovateľ po doručení rozhodnutia o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu (6. marca 2009) 24. augusta 2009 podal podľa § 22 ods. 5 zákona o sudcoch súdnej rade návrh na zrušenie tohto rozhodnutia, v ktorom namietal *„protizákonnosť a protiústavnosť rozhodnutia Ministra, jeho nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov, neprimeranosť zásahu do výkonu funkcie sudcu a neúplnosť a zmätočnosť návrhu na začatie disciplinárneho konania“*. Súdna rada na svojom 34. zasadnutí nezrušila rozhodnutie

ministra a v rozhodnutí č. 625 z 8. septembra 2009 konštatovala, že návrh sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia ministra nezískal dostatočný počet hlasov.

Podľa názoru sťažovateľa obe rozhodnutia v jeho veci „*sú vyjadrením ... svojvôle a arbitrárnosti, pretože nespĺňajú formálne, ani materiálne náležitosti rozhodnutia ako výsledok konania o pozastavení výkonu funkcie sudcu, ktoré by bolo možné očakávať ako rozhodnutia vydané v súlade s platným právom*“. V tejto súvislosti sťažovateľ vytýka rozhodnutiu ministra i súdnej rady porušenie požiadavky predvídateľnosti aplikácie práva [sťažovateľ tu argumentoval potrebou primeraného uplatňovania ustanovení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) na konanie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu], porušenie proporcionality vo vzťahu ochrany verejného záujmu a súkromného záujmu dotknutej osoby, ale aj zásah do delby moci medzi výkonnou a súdnou mocou.

Sťažovateľ s poukazom na ustanovenia zákona o sudcoch (§ 22 ods. 1 a § 116 ods. 3) argumentoval, že nie je disciplinárne stíhaný pre čin nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu, čo je podmienkou na uplatnenie dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa § 22 ods. 1 zákona o sudcoch. V tom vidí „*rozpor rozhodnutia Ministra s Ústavou SR a so zákonom o sudcoch a prísediacich*“. Rovnako tak vymedzenie skutkového pozadia, ktoré by podľa ministra malo viesť k uplatneniu disciplinárnej zodpovednosti, je podľa sťažovateľa „*neurčité a nejasné, absolútne z neho nie je zrejmé ani konanie, ani následok, ktoré by mali jednoznačne identifikovať skutok, ktorý má byť disciplinárnym previnením ...*“, čo vyvoláva rozpor s právami vyplývajúcimi z čl. 6 ods. 3 dohovoru.

Súdna rada podľa sťažovateľa tiež rozhodla arbitrárne a svojvoľne, pretože mala v disciplinárnom konaní aplikovať ustanovenia Trestného poriadku vyjadrujúce zásady, na ktorých je postavené trestné konanie. Tak by pre rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nemohla postačovať „*domnienka, či nekritické prijatie tvrdení (uvedených napr. v návrhu predsedu Krajského súdu v Žiline na uloženie disciplinárneho opatrenia)*. Vyžaduje sa, aby bola preukázaná dôvodnosť takýchto tvrdením, čo si však Minister ako aj Súdna rada vôbec nezisťovali a sťažovateľovi bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, hoci sa k uvádzaným tvrdeniam v návrhu predsedu Krajského súdu

v Žiline nemal možnosť vyjadriť. Navyiac rozhodnutie Súdnej rady nebolo doposiaľ sťažovateľovi doručené.“.

K porušeniu sťažovateľovho práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života a jeho základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života „došlo tým, že začaté disciplinárne konanie proti sťažovateľovi bolo široko medializované (v danom období – do začiatku marca 2009 – jediné medializované nie stíhaným sudcom; navyše s poskytnutím celého návrhu tlačovej agentúre, hoci v dotknutom čase mali návrh k dispozícii len štátne orgány – predseda krajského súdu, minister spravodlivosti a disciplinárny senát, ktoré môžu konať len v medziach ústavy ...) čo spôsobilo nielen samotnému sťažovateľovi, ale aj jeho rodine silnú traumú“. Vážnosť sťažovateľa „bola ... v značnej miere znížená“ a „je na neho hľadené ako na človeka morálne a odborne chybného, u ktorého s veľkou pravdepodobnosťou nie sú predpoklady na výkon funkcie sudcu ...“.

Základné práva sťažovateľa zaručené čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy a právo zaručené čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu boli neoprávnenne dotknuté „rozhodnutím Ministra a následne faktickým potvrdením rozhodnutia Ministra Súdnou radou tým, že sťažovateľ má od momentu účinného pozastavenia výkonu funkcie sudcu znížený základný plat o 50%“. Podľa sťažovateľa je totiž „oprávnenie vykonávať funkciu sudcu ... chránené ustanoveniami čl. 20 o vlastníckom práve podľa Ústavy a ustanoveniami o práve pokojne užívať majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru“.

Z čl. 30 ods. 4 ústavy pre sudcu všeobecného súdu podľa sťažovateľa vyplýva „právo na nerušený výkon svojej funkcie, lebo iba tak sa môže zabezpečiť plná účinnosť jeho práva na prístup k verejnej funkcii“. Sťažovateľ tvrdí, že obe napadnuté rozhodnutia „svojou arbitrárnosťou prejavenu najmä v chýbajúcom odôvodnení boli vydané v rozpore s požiadavkou na objektivitu zásahu do základného práva sťažovateľa na nerušený výkon jeho funkcie“.

Súdna rada porušila právo sťažovateľa na spravodlivý proces tým, že „nezabezpečila rovnosť zbraní pri konaní a rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia

Ministra“, tým, že „rozhodla o návrhu sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia Ministra bez ústneho konania“, ako aj tým, že „nijako neodôvodnila svoje rozhodnutie, ktorým fakticky potvrdila rozhodnutie Ministra“.

Sťažovateľ navrhol ústavnému súdu, aby jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a súčasne aby odložil vykonateľnosť rozhodnutia súdnej rady. V merite veci navrhoval sťažovateľ alternatívny petit:

„1. Základné právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života vyplývajúce z čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 a rozhodnutím Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 2. marca 2009 porušené bolo.

2. Základné právo sťažovateľa na ochranu vlastníckeho práva vyplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 a rozhodnutím Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 2. marca 2009 porušené bolo.

3. Základné právo sťažovateľa na prístup k verejnej funkcii vyplývajúce z čl. 30 ods. 4 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 a rozhodnutím Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 2. marca 2009 porušené bolo.

4. Základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) Ústavy SR Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 a rozhodnutím Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 2. marca 2009 porušené bolo.

5. Rozhodnutie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 sa zrušuje.

6. Rozhodnutie Ministra spravodlivosti Slovenskej republiky č. 24461/2009-41 zo dňa 2. marca 2009 sa zrušuje.

7. *Súdna rada Slovenskej republiky a Minister spravodlivosti Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť primerané finančné zadosťučinenie za spôsobenú ujmu na porušených právach vo výške 10.000.- eur (slovom desaťtisíc eur) do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.*

8. *Súdna rada Slovenskej republiky a Minister spravodlivosti Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.“*

Druhá alternatíva:

„1. *Základné právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného a rodinného života vyplývajúce z čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 porušené bolo.*

2. *Základné právo sťažovateľa na ochranu vlastníckeho práva vyplývajúce z čl. 1 Dodatkového protokolu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 20 ods. 1 a ods. 4 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 porušené bolo.*

3. *Základné právo sťažovateľa na prístup k verejnej funkcii vyplývajúce z čl. 30 ods. 4 Ústavy SR rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 porušené bolo.*

4. *Základné právo sťažovateľa na spravodlivý proces vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a d) Ústavy SR Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 porušené bolo.*

5. *Rozhodnutie Súdnej rady Slovenskej republiky č. 625 zo dňa 8. septembra 2009 sa zrušuje.*

6. *Súdna rada Slovenskej republiky je povinná uhradiť primerané finančné zadosťučinenie za spôsobenú ujmu na porušených právach vo výške 10.000.- eur (slovom desaťtisíc eur) do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.*

7. *Súdna rada Slovenskej republiky je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.“*

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

Podľa čl. 30 ods. 4 ústavy občania majú za rovnakých podmienok prístup k voleným a iným verejným funkciám.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom ...

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. b) a d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu má tieto minimálne práva:

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe.

Podľa čl. 8 ods.1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd z obsahu podanej sťažnosti ustálil, že sťažovateľ predovšetkým namieta porušenie svojich označených základných práv rozhodnutím ministra č. 24461/2009-41 z 2. marca 2009, ktorým mu bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, a to na základe návrhu predsedu krajského súdu z 12. februára 2009 na začatie disciplinárneho konania proti sťažovateľovi.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia tam uvedených základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej

osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci ...

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa druhej hlavy piatej časti OSP sú predmetom správneho súdnictva právoplatné rozhodnutia správnych orgánov, ktorými sa zasiahlo do subjektívnych práv fyzických alebo právnických osôb. Pokiaľ ide o konanie a rozhodovanie o žalobách, je správne súdnictvo založené na princípe generálnej klauzuly plynúceho z čl. 46 ods. 2 ústavy, podľa ktorého súdy v zásade môžu a musia preskúmať všetky rozhodnutia orgánov verejnej správy. Rozsah právomoci súdov pri preskúmaní správnych rozhodnutí je obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré sú ustanovené ustanovením § 248 OSP.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP). Predpokladom postupu súdu podľa druhej hlavy piatej časti OSP (rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov) je, aby pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 OSP). Pritom predmetom preskúmania môže byť aj

rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným (§ 247 ods. 3 OSP).

V súvislosti s namietaným rozhodnutím ministra ústavný súd opakovane konštatuje, že takéto rozhodnutie ministra (o dočasnom pozastavení funkcie sudcu) treba považovať za individuálny správny akt, pričom jedným zo základných práv dotknutého subjektu je možnosť domôcť sa svojich práv na príslušnom orgáne v rámci správneho konania, resp. na súde. V tomto smere bez potreby podrobnejšej argumentácie poukazuje ústavný súd tak na svoju rozhodovaciu činnosť (napr. III. ÚS 200/05, I. ÚS 91/04), ako aj rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) (napr. 1 SŽ-o-NS 159/2005, 6 Sžo 76/2007, M-Sždov7/03, 2 Sžo 78/2007, 8 Sžo 114/2008).

Podľa názoru ústavného súdu – vychádzajúc z už uvedeného – na rozhodnutie ministra podľa § 22 ods. 1 a 2 písm. b) zákona o sudcoch o dočasnom pozastavení funkcie sudcu sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), keďže zákon o sudcoch výslovne nevyklučuje aplikáciu Správneho poriadku a nemá ani osobitnú procesnú úpravu procesného postupu, ktorého výsledkom je vydanie aktu ovplyvňujúceho právne postavenie sudcu, ktorým rozhodnutie ministra o dočasnom pozastavení funkcie sudcu podľa názoru ústavného súdu nesporne je.

Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľa, že na rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu sa vzťahuje Trestný poriadok. Ustanovenie § 150 ods. 2 zákona o sudcoch zakotvuje primerané použitie ustanovení Trestného poriadku na disciplinárne konanie podľa zákona o sudcoch. Rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu však nie je rozhodnutím vydávaným v rámci realizácie disciplinárnej kompetencie orgánov oprávnených uskutočňovať disciplinárne konanie proti sudcovi (disciplinárny súd podľa § 119 ods. 1 zákona o sudcoch). Jediná spätosť medzi disciplinárnym konaním proti sudcovi a dočasným pozastavením výkonom funkcie sudcu je daná tým, že prebiehajúce disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť sudca odvolaný z funkcie sudcu, predstavuje hmotnoprávnu podmienku na využitie inštitútu dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu. Rozhodnutím o dočasnom pozastavení výkonu funkcie

sudcu sa však autoritatívne nerozhoduje o tom, či sa sudca disciplinárneho previnenia dopustil, alebo nedopustil. Napokon ani minister nemá kompetenciu rozhodnúť o vine a prípadnom uložení disciplinárneho opatrenia sudcovi za disciplinárne previnenie.

Je pravdou, že namietané rozhodnutie ministra nemá všetky typické náležitosti správneho rozhodnutia (na toto poukazoval tiež sťažovateľ). Poučenie o možnosti podať návrh na zrušenie tohto rozhodnutia súdnej rade (obsiahnuté aj v sťažovateľom namietanom rozhodnutí) podľa názoru ústavného súdu dokonca neznamená, že návrh podľa § 22 ods. 5 zákona o sudcoch má povahu riadneho opravného prostriedku.

Právoplatné rozhodnutie ministra ako vedúceho ústredného orgánu štátnej správy však napriek tomu musí podliehať prieskumnej právomoci súdu. Opačný výklad by nebol konformným s ústavou (čl. 46 ods. 2 druhá veta ústavy), pretože rozhodnutie ministra o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu, aj napriek jeho dočasnému charakteru, bez akýchkoľvek pochybností zasahuje do základných práv dotknutého sudcu.

Z uvedeného vyplýva, že vo veci sťažovateľa je možné žiadať preskúmanie napadnutého rozhodnutia ministra na všeobecnom súde. Táto právomoc všeobecného súdu, rešpektujúc zásadu subsidiarity, predchádza konaniu a rozhodovaniu ústavného súdu a nemožno ju nahradiť konaním pred ústavným súdom.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti rozhodnutiu ministra po jej predbežnom prerokovaní v senáte odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Uvedené závery ústavného súdu o dôvodoch odmietnutia sťažnosti v časti namietajúcej rozhodnutie ministra platia aj v súvislosti s namietaným uznesením súdnej rady, ktorým rozhodovala o návrhu sťažovateľa na zrušenie rozhodnutia ministra o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu.

Z doterajších rozhodnutí ústavného súdu o sťažnostiach proti rozhodnutiam alebo postupom súdnej rady vyplýva, že ústavný súd rozlišuje dva okruhy kompetencie súdnej rady z hľadiska povahy jej rozhodovania.

Prvý okruh kompetencie predstavuje rozhodovacia činnosť súdnej rady smerujúca k právnej skutočnosti verejného práva vo forme rozhodnutia adresovaného príslušnému ústavnému orgánu. V týchto prípadoch nejde o individuálny právny akt, ktorého povaha by bola obdobná povaha správneho aktu alebo súdneho aktu (t. j. výsledku činnosti príslušného správneho prípadne súdneho orgánu, ktorým sa zakladajú, menia alebo rušia, prípadne autoritatívne zisťujú oprávnenia a povinnosti subjektov správneho alebo súdneho konania). V danom prípade ide o osobitný druh konania. V uvedenom okruhu kompetencie súdna rada rozhoduje napríklad o predložení návrhu na vymenovanie alebo odvolanie predsedu najvyššieho súdu (II. ÚS 5/03), ako aj o návrhu na vymenovanie alebo odvolanie podpredsedu najvyššieho súdu prezidentovi Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“). Ďalej pri výkone týchto kompetencií súdna rada rozhoduje aj o predložení návrhu kandidátov na sudcov, ktorí by mali pôsobiť za Slovenskú republiku v medzinárodných súdnych orgánoch, vláde Slovenskej republiky (IV. ÚS 23/04, III. ÚS 128/09) alebo aj o predkladaní návrhov kandidátov na vymenovanie sudcov a návrhov na odvolanie sudcov prezidentovi (IV. ÚS 162/05).

Náplňou druhého okruhu kompetencie je rozhodovacia činnosť súdnej rady ako orgánu verejnej správy založená na kolegiátnom princípe. Jej výsledkom je potom individuálny správny akt vydaný v konaní charakterizujúcom verejnú správu ako súčasť výkonnej moci, teda v správnom konaní. V tomto okruhu rozhoduje súdna rada predovšetkým o prideľovaní a prekladaní sudcov (I. ÚS 62/06), ale aj o návrhoch sudcov podľa § 22 ods. 5 zákona o sudcoch (I. ÚS 162/09).

Rozhodnutie súdnej rady podľa § 22 ods. 5 zákona o sudcoch je teda svojou povahou i s ohľadom na to, že sa ním rozhoduje o zrušení iného správneho rozhodnutia (o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu), taktiež rozhodnutím orgánu verejnej správy. Preto v dôsledku jeho nepochybného dopadu na základné práva navrhovateľa (sudca, ktorý nemôže dočasne vykonávať funkciu sudcu) aj toto rozhodnutie nemôže byť vylúčené z prieskumnej právomoci všeobecného súdu realizovanej v rámci inštitútu správneho súdnictva. Na tento záver nemá vplyv ani skutočnosť, že uznesenie súdnej rady nemožno napadnúť opravným prostriedkom.

Nad rámec uvedeného ústavný súd ešte pripomína, že rozhodnutie o dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu nie je rozhodnutím konečným, ale iba dočasným, a súvisí v okolnostiach danej veci s disciplinárnym konaním za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu (§ 22 ods. 1 zákona o sudcoch). Dotknutý sudca môže žiadať súdnu radu zrušiť takéto rozhodnutie opakovane po uplynutí štyroch mesiacov od posledného rozhodovania (§ 22 ods. 5 zákona o sudcoch).

Ústavný súd tak sťažnosť sťažovateľa odmietol ako celok bez zaujatia vecného stanoviska k jeho sťažnostným námietkam, pretože zistil nedostatok svojej právomoci na také prerokovanie. Tento záver sa vzťahuje na námietky týkajúce sa porušenia všetkých sťažovateľom označených základných práv i práv zaručených dohovorom a dodatkovým protokolom.

Alternatívny petit navrhnutý sťažovateľom (napadnuté uznesenie súdnej rady) tvoril svojou podstatou súčasť prvej navrhutej alternatívy (napadnuté rozhodnutie ministra a uznesenie súdnej rady), preto ústavný súd odmietol aj sťažnosť vyjadrenú druhou alternatívou návrhu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2009